

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/117/2015
Identifikačné číslo spisu: 5015200011
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5015200011.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: Y. W., bytom U., S. H. U. X/X, proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29.augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 5. marca 2015, č. k. 25Sd/2/2015-32, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 5. marca 2015, č. k. 25Sd/2/2015-32 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Rozsudkom z 5. marca 2015, č. k. 25Sd/2/2015-32 krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z XX. októbra XXXX v spojení so zmenovým rozhodnutím (v znení rozhodnutia) toho istého čísla z 10. decembra 2014. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodnutím z 21. októbra 2014 odporkyňa podľa § 65, § 274 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZSP“) priznala navrhovateľovi starobný dôchodok v sume 428,50 € mesačne od 19. septembra 2014, voči ktorému navrhovateľ podal včas opravný prostriedok, v ktorom namietal, že rozhodné obdobie mu malo byť určené aj podľa § 12 ods. 3 písm. c) zákona č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, namietal nesprávny spôsob výpočtu dôchodku a nezapočítanie príjmu z vedľajšieho pracovného pomeru. Novým (zmenovým) rozhodnutím z 10. decembra 2014 odporkyňa podľa § 65, 3 274 a § 82 ZSP priznala navrhovateľovi starobný dôchodok od 19. septembra 2014 v sume 428,50 € mesačne a od 01. januára 2015 zvýšený starobný dôchodok vo výške 433,70

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že v súlade s ust. § 250l - § 250s O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutia odporkyne, oboznámil sa s administratívnym spisom, ako aj ostatným spisovým materiálom a dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný. Konštatoval, že odporkyňa v novom rozhodnutí z 10. decembra 2014 príjmy navrhovateľa z vedľajšieho pracovného pomeru v rokoch 1989 - 1991 zhodnotila. Stotožnil sa preto v plnom rozsahu s vyjadrením odporkyne a

vzhľadom k tomu, že spôsob výpočtu starobného dôchodku navrhovateľa uvedený v napadnutom rozhodnutí z 10. decembra 2014 považoval za správny a súladný s právnymi predpismi, napadnuté rozhodnutie odporkyne z 21. októbra 2014 v spojení s rozhodnutím zo dňa 10. decembra 2014 ako zákonné potvrdil v súlade s ust. § 250q ods. 2 O.s.p.

K požiadavke navrhovateľa aplikovať na jeho situáciu rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4So/190/2007 zo dňa 12. apríla 2005 poznamenal, že také rozhodnutie neexistuje. Existuje len rozhodnutie sp. zn. 4So/190/2007 zo dňa 25. júna 2008, ktoré však s predmetom sporu nesúvisí.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Mal za to, že krajský súd vec nesprávne posúdil. Argumentoval, že z dôvodu, že naposledy skončil zamestnanie I. a II. prac. kategórie v roku 1999 a má v týchto kategóriách odpracované viac ako 20 rokov, požaduje výpočet podľa § 12 ods. 3 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, pričom žiadal, aby mu starobný dôchodok bol vypočítaný od roku 1999 a tento nielen upraviť ale vypočítať od roku 1999 a vybrať 5 najlepšie zarábajúcich rokov od roku 1989, vypočítanú sumu zredukovať podľa § 12 ods. 6 zákona o sociálnom zabezpečení a zo zredukovanej sumy vypočítať 85 %. K výslednej sume žiadal v roku 1999 pripočítať 74,4 % a 811 vtedajších Sk plus valorizáciu 4 % a pevnú sumu 167 vtedajších Sk. V roku 2000 žiadal pripočítať valorizáciu 5 % a pevnú sumu 228 vtedajších Sk a každým rokom až do roku 2015 tento dôchodok valorizovať. Poukázal pritom na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 7So/48/2012 s tým, že takýmto spôsobom výpočtu by bol jeho starobný dôchodok vyšší a preto sa cíti byť finančne ukrátený.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil. Poukázala na to, že navrhovateľovi bolo rozhodné obdobie určené aj podľa § 12 ods. 3 písm. c) zákona o sociálnom zabezpečení, a preto jeho námietku považuje za neopodstatnenú.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č.162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). V zmysle § 492 ods. 2 SSP konania podľa tretej časti piatej hlavy Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred 1. júlom 2016, sa dokončia podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že je potrebné ho zrušiť.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 157 ods. 2 OSP, dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť (dôvod na zrušenie v odvolacom konaní), ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu tvorí súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 6/0, z 13. marca 2003).

Krajský súd v intenciách vyššie citovaného ustanovenia nepostupoval. V odôvodnení svojho rozsudku

podrobne uviedol obsah vyjadrenia odporkyne zo 07. januára 2015, obsah vyjadrení účastníkov v priebehu súdneho konania, skutkové zistenia zo spisu odporkyne, poukázal na ustanovenia § 251 až 250s OSP a skonštatoval, že spôsob výpočtu starobného dôchodku navrhovateľa uvedený v napadnutom rozhodnutí z 10. decembra 2014 považuje za správny a v súlade s platnými právnymi predpismi.

V odôvodnení rozsudku však absentuje vysvetlenie krajského súdu, ako vec sám právne posúdil (vyložil) z hľadiska relevantných ustanovení zákona a ktoré požiadavky navrhovateľa a z akých dôvodov považoval za nedôvodné. Žiadnym spôsobom sa nevysporiadal s argumentáciou navrhovateľa, ktorý požadoval k základnej výmere starobného dôchodku vo výške 85 % priemerného mesačného zárobku v roku 1999 pripočítať 74,4 % a 811 Sk plus valorizáciu 4 % a pevnú sumu 167 Sk, ďalej v roku 2000 žiadal pripočítať valorizáciu 5 % a pevnú sumu 228 vtedajších Sk a každým rokom až do roku 2015 tento dôchodok valorizovať. Krajský súd nevysvetlil, ktoré námietky navrhovateľa zohľadniť nemožno a prečo. Nešpecifikoval z akých dôvodov a s poukazom na ktoré zákonné ustanovenia navrhovateľom požadovaný spôsob výpočtu starobného dôchodku nepovažoval za dôvodné, resp. ktoré z jeho požiadaviek pri výpočte starobného dôchodku už zohľadnené boli a v akom rozsahu. Neozrejmil ani, na základe ktorých skutočností mal za preukázané, že odporkyňa vykonala aj navrhovateľom požadovaný výpočet priemerného mesačného zárobku z 5 rokov zárobkovo najlepších rokov z obdobia rokov 1990 až 1999.

Absencia právneho zdôvodnenia rozhodnutia krajského súdu má za následok jeho nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 250l ods. 2 a § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude potrebné, aby si krajský súd ujasnil, či sa navrhovateľ domáha samotného priznania starobného dôchodku už od roku 1999 alebo iba jeho prepočtu od tohto roku a aby v kontexte námietok, ktoré navrhovateľ vzniesol v opravnom prostriedku aj v odvolacom konaní, uviedol a jasným a zrozumiteľným spôsobom popísal svoju vlastnú právnu úvahu, na základe ktorej dospel k svojmu právnenému záveru z hľadiska relevantných ustanovení zákona (napr. § 261 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v spojení s § 12 ods. 3 písm. c/ zákona č. 100/1988 Zb.). Nové rozhodnutie vo veci riadne odôvodní (§ 157 ods. 2 OSP) a znovu rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.